

2009 -02- 18

Di.: 2009/KS 036 770

MOTION

Vaccin mot livmoderhalscancer för flickor mellan 13-17 år

2009-02-19

Denna motion handlar om att förebygga riskerna för Tyresös framtida kvinnor att drabbas av livmoderhalscancer. Många kvinnor har blivit drabbade och måste genomgå kirurgiska ingrepp för att inte drabbas av denna cancerform. Detta är en stor psykisk påfrestning. Går det att förebygga detta, ska vi också göra det. Socialstyrelsen tog i dagarna beslut på att erbjuda alla flickor i årskurs 5 och 6 att vaccineras mot livmoderhalscancer genom skolans försorg.

Vad är livmoderhalscancer?

Till skillnad från många andra cancerformer är den huvudsakliga orsaken till livmoderhalscancer inte ärftlig. Ett virus orsakar denna cancerform via sexuella kontakter. Detta virus kallas humant papillomvirus.

I Europa är livmoderhalscancer den näst vanligaste orsaken till dödsfall i cancer hos kvinnor mellan 15 och 44 år, efter bröstcancer. Varje dag dör fyrtio kvinnor av livmoderhalscancer i Europa. Det humana papillomviruset orsakar ofta inga besvär, och därför märker man inte alltid att man har det. Omkring 75 % av alla sexuellt aktiva personer drabbas av humant papillomvirus under sin livstid, eftersom det smittar vid sexuell kontakt.

Även om 40 % av alla kvinnor som får diagnosen livmoderhalscancer är mellan 35 och 54 år, utsattes de flesta av dem troligen för viruset när de var mellan 16 och 25 år gamla.

Hur kan man då förebygga livmoderhalscancer?

I dagläget finns det endast ett fåtal vacciner som skyddar mot sjukdomar orsakade av humant papillomvirus. Dessa sjukdomar innefattar livmoderhalscancer, cellförändringar som är förstadier till cancer och kondylom.

Vaccinet ger upphov till typspecifika antikroppar och har i kliniska studier visat sig skydda mot sjukdomarna orsakade av HPV typ 6, 11, 16 och 18 hos vuxna kvinnor i åldern 16-26 år. Vaccinet ger upphov till antikroppar även hos 9-15 år gamla barn och ungdomar. Vaccinet förväntas göra störst nytta när det ges innan en person blivit smittad med någon av de typer av humant papillomvirus som vaccinet skyddar mot.

Hur behandlas livmoderhalscancer?

Vilken behandlingsmetod som ska användas är något som patient och läkare kan besluta tillsammans. Det finns ingen behandling som undanröjer själva viruset. Endast genom att ta bort onormal vävnad kan man för närvarande förebygga att sjukliga förändringar i livmoderhalsen utvecklas till invasiv livmoderhalscancer.

Oavsett om livmoderhalsen, de yttre delarna av de kvinnliga könsorganen såsom slidan eller blygdläpparna, är drabbade, avlägsnas onormal vävnad genom ett kirurgiskt ingrepp om det förekommer förstadier till cancer eller cancer. Behandlingsvalet styrs till stor del av sjukdomsstadiet. Vid invasiv cancer är behandlingarna alltid långvariga och besvärliga:

- kirurgi
- kemoterapi
- strålbehandling hör till några av dem

Kostnad för vaccinet

Vaccinet ingår i högkostnadsskyddet. Men för personer som inte uppnått den summa, för att högkostnadsskyddet ska gälla kan det bli stora summor.

En vaccination består av tre sprutor som tas inom loppet av ett halvår. Man kan vaccinera sig på en vaccinationsklinik, läkarmottagning eller en vårdcentral. På en vaccinationsklinik/vaccinationscentral betalar man för läkarbesöket och vaccinationen (en spruta kostar ca 1118 SEK) direkt på plats. När det är dags för den andra respektive tredje sprutan betalas dessa likaså direkt på plats. Vid andra och tredje dosen kan också en stickkostnad tillkomma utöver själva kostnaden för vaccinet.

Vaccinerar man sig på en vårdcentral får man först ett recept på vaccinet att hämta ut på Apoteket. När man hämtat ut vaccinet gör man ett återbesök på vårdcentralen för att få vaccinet injicerat av en distriktssköterska. Man betalar alltså först för läkarbesöket på vårdcentralen, sedan för själva vaccinet på Apoteket (1118 SEK x 3) och därefter för själva sticket på vårdcentralen.

Dock ingår vaccinet i läkemedelsförmånen och är rabatterat för flickor mellan 13 och 17 år. Det innebär att kostnaden för alla tre sprutorna eller vaccindoserna som mest blir 1800 SEK enligt högkostnadsskyddet. Rabatten gäller från den dag man fyller 13 år ända till den dag man fyller 18 år. Men ändå är det inte alla föräldrar som kan lägga ut så mycket pengar, speciellt inte ensamstående föräldrar eller föräldrar som är arbetslösa.

Med detta som bakgrund yrkar vi:

Att Tyresö kommun förslagsvis tillsammans med andra kommuner uppvaktar landstingsledningen om att vaccinering ska erbjudas kostnadsfritt till flickor i åldersgruppen 13 – 17 år

För den socialdemokratiska fullmäktigegruppen

Sara Albornoz

Susann Ronström

